

Laboratori Interdisciplinari sobre Canvi Climàtic de la Universitat de les Illes Balears (LINCC-UIB)

Memòria d'activitats (curs 2017/2018)

Resum

El LINCC es va constituir l'any 2017 (Acord Executiu de 24 d'octubre) amb l'objectiu d'impulsar la col·laboració entre els distints grups que fan recerca sobre el canvi climàtic a la UIB, així com també impulsar la difusió i la transferència de coneixement cap a la societat. A dia d'avui són més d'una seixantena d'investigadors els que integren el LINCC-UIB, els quals pertanyen a àrees de coneixement ben diverses lligades als Departaments de Biologia, Dret Públic, Economia Aplicada, Filosofia i Treball Social, Física, Geografia, Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació, y Química; també hi ha entre els seus membres personal de l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA).

Aquest primer curs ha estat el de la consolidació del Laboratori, assolida gràcies al compromís dels seus membres. Aquest compromís ha fet possible en primer lloc co-finançar un contracte del Programa Empleo-Joven, gràcies al qual es disposa d'una persona treballant a temps complet pel LINCC-UIB. També han ajudat a la consolidació els primers projectes demanats a nom del LINCC-UIB i que han obtingut finançament. Finalment, la programació de tota una sèrie d'activitats ha ajudat a donar visibilitat al Laboratori i a situar-lo com a punt focal de les Illes Balears pel que fa a l'estudi de Canvi Climàtic.

Es detallaran a continuació totes les activitats dutes a terme durant el període 2017/2018, ja sigui en curs o finalitzades, impulsades directament pel Laboratori o que hagin comptat amb la participació d'algun dels seus membres.

Activitats de recerca

- Participació, per encàrrec del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES) en un estudi sobre prospectiva econòmica, social i ambiental de les Illes Balears que pren com a horitzó l'any 2030

Investigadors del LINCC estan treballant actualment, d'una manera conjunta i coordinada amb el CES, en l'elaboració d'un estudi sobre la prospectiva econòmica, social i ambiental de les societats de les Illes Balears amb l'horitzó a l'any 2030, per tal de disposar d'una eina de reflexió i una proposta estratègica que ajudin a millorar el sentit de les polítiques de les diferents administracions públiques i que puguin ser un punt de referència per facilitar els plans estratègics i la seguretat jurídica als diferents agents econòmics i socials de la societat civil de les Illes Balears.

- Elaboració del re-quadre “Causes i conseqüències del canvi climàtic a les Illes Balears. La necessària acció pel clima” de la Memòria del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES) 2017

L'objectiu del re-quadre és, per una banda, constatar l'existència del canvi del clima a les Illes Balears així com analitzar els seus impactes ambientals, econòmics i socials. Per l'altra, emfatitzar la necessitat urgent de començar a implementar mesures de mitigació i adaptació en un intent de modular la magnitud d'un fenomen que ja és irreversible i de fer de la societat balear una societat més resilient.

- Participació del LINCC en el projecte de la Comissió Europea «Clean Energy for EU Islands»

La iniciativa «Clean Energy for EU Islands» és un projecte impulsat per la Comissió Europea que persegueix fomentar la transició energètica als territoris insulars. El consorci liderat per l'Aliança del Clima (Climate Alliance e.V.), en el què la UIB participa com a institució associada a través del LINCC, ha resultat adjudicatari del contracte per a la gestió i coordinació de la Secretaria del projecte. Aquest organisme donarà suport administratiu i assessorament a les illes i arxipèlags europeus per realitzar una transició exitosa cap a un nou model energètic net i sostenible.

Activitats de transferència de coneixement

- Organització d'unes Jornades sobre Canvi Climàtic a les Balears

Organització (en curs) de les I Jornades sobre Canvi Climàtic a les Balears, conjuntament amb l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS) de la UIB i la Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat del Govern Balear. Les Jornades es celebraran a Palma els dies 25 i 26 d'octubre de 2018 i estaran dirigides a actors provinents de tots els àmbits (administració pública, agents econòmics i socials, societat civil). Es comptarà amb conferencians de fora de les Illes i també del LINCC; l'objectiu és establir una plataforma per a la transferència de coneixement, així com un espai de debat sobre aspectes relacionats amb el canvi climàtic.

- Aportacions de membres del LINCC al procés de participació pública de l'Avantprojecte de llei de canvi climàtic i transició energètica del Govern de les Illes Balears

Nombrosos investigadors del LINCC varen col·laborar durant el procés de participació pública de l'Avantprojecte de llei de canvi climàtic i transició energètica del Govern de les Illes Balears. Es van fer recomanacions tècniques i de concepte, algunes en nom del LINC i altres a títol particular, sobre distints aspectes de la norma.

- Participació en l'elaboració d'un mapa de coneixement sobre el canvi climàtic a les Illes Balears

Amb aquest projecte, encarregat pel Govern de les Illes Balears a l'empresa *spin-off* de la UIB *MeteoClim Services*, es pretén elaborar un mapa del coneixement sobre canvi climàtic a les Illes Balears. L'objectiu és recollir la informació més rellevant sobre la recerca que es duu a terme en matèria de Canvi Climàtic a les Illes Balears. Es tracta d'identificar i organitzar el coneixement, facilitant la seva comprensió i l'accés ràpid al contingut, identificant les mancances i afavorint l'avanç en el desenvolupament del coneixement. Dintre d'aquest projecte, el LINCC ha treballat la part del mapa corresponent a la UIB.

- Participació a la Cimera pel Clima «Mobilitat Sostenible a Mallorca»

Cimera celebrada al març de 2018 a Inca, organitzada per les entitats Amics de la Terra, Vianants en Lluita, Glocalment i EnConciencia. L'acte va reunir més d'una quarantena de representants polítics, de l'àmbit de les administracions públiques i d'iniciatives ciutadanes, amb l'objectiu d'impulsar un debat sobre la situació de la mobilitat a Mallorca i analitzar de forma conjunta noves oportunitats per lluitar des de l'esfera local contra els efectes del canvi climàtic.

Activitats de docència

- Conferències a càrrec d'investigadors del LINCC i ponents convidats en el marc d'assignatures coordinades per altres membres del Laboratori.

Col·laboracions realitzades amb la finalitat d'oferir als alumnes d'aquestes assignatures un compendi d'eines que els ajudin a comprendre millor el fenomen del canvi climàtic així com les seves causes i conseqüències a la vegada que estimulen el seu pensament crític.

Activitats de divulgació

- Cicle de conferències de divulgació sobre el canvi climàtic a la UIB

Cicle de conferències divulgatives, que ha mantingut un bon nivell de convocatòria i assistència, organitzat pel Laboratori amb l'objectiu d'acostar a la comunitat universitària i al públic en general els resultats de la recerca científica sobre el canvi climàtic que es fa a la Universitat de les Illes Balears. Les xerrades es fan una vegada cada mes (normalment el darrer dimarts) a les dependències de sa Riera, i ja s'han consolidat com un fòrum de debat sobre qüestions relacionades amb el Canvi Climàtic en un sentit molt ampli, des dels processos estrictament físics fins a les seva vessant més social.

- Participació en la cinquena edició de la fira divulgativa «Ciència per a tothom»

Fira dedicada a la ciència, impulsada pel professorat de la UIB per fomentar les vocacions científiques i tecnològiques entre el jovent. El LINCC va col·laborar en el marc de les activitats organitzades des del Departament de Física.

- Participació dels membres del LINCC a diferents esdeveniments públics i activitats en mitjans de comunicació

Amb la finalitat de difondre el resultat de la seva feina investigadora, els membres del Laboratori participen assíduament a diferents esdeveniments públics i activitats en mitjans de comunicació. Totes aquestes activitats es publiquen periòdicament, de forma detallada i actualitzada, al web del Laboratori: <http://lincc.uib.eu>

- Participació en el Programa «La UOM als Pobles de Mallorca»

Programa educatiu de la UIB destinat a millorar els coneixements i la qualitat de vida de la gent gran. La UOM als Pobles de Mallorca és un programa de conferències sobre temes diversos que es duu a terme en vint-i-vuit municipis de les Illes Balears durant l'any acadèmic 2017-2018. En aquest programa hi ha impartit xerrades distints membres del LINCC.

- Participació en el cicle «Els Cafès Debat de la UOM»

Programa divulgatiu impulsat pels responsables de la Universitat Oberta per a Majors. Es convida a un ponent que, durant 30 minuts, fa una exposició sobre un tema d'actualitat. Seguidament, es dona pas a un petit debat entre els assistents.

- Participació a la Taula rodona sobre «Desafiaments climàtics i oportunitats de negoci verd». Activitat inclosa dins la Setmana Global de l'Economia Verda i el Moviment pel Clima.

Taula rodona emmarcada en la III Edició de la Setmana Global de l'Economia Verda i el Moviment pel Clima, un esdeveniment mundial organitzat per Ecoemprenedors pel clima (ECO4CLIM). Es tracta d'una iniciativa internacional que vol donar visibilitat i escalar solucions empresarials socialment i ambientalment responsables que permetin afrontar els reptes del canvi climàtic i els Acords de París.